

Warszawa, 26 marca 2020 r.

Uwagi Krajowej Izby Gospodarczej do rządowego projektu ustawy Tarcza Antykryzysowa

Krajowa Izba Gospodarcza z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prace nad tzw. Tarczą weszły w kolejną fazę. Poniższe uwagi dotyczą aktualnych prac i obecnie przewidywanych skutków kryzysu. Przeciąganie się go, może implikować konieczność dołączenia do Tarczy kolejnych, bardziej zdecydowanych posunięć. Przewlekane procedury mogą tylko zniweczyć dobre intencje zapisów w Tarczy. Najwyższy czas przejść do realizacji bezpośrednich działań na rzecz przedsiębiorców i pracowników.

Krajowa Izba Gospodarcza podkreśla konieczność - wszędzie tam, gdzie pomoc wymaga interakcji między biznesem i administracją - maksymalnego uproszczenia. Wygeneruje to oszczędności czasu i środków, zarówno po stronie biznesu, jak i administracji. Konieczny jest też bieżący monitoring zatorów administracyjnych i szybkie doraźne reakcje.

Tu można wskazać np. na niepotrzebne komplikacje w zakresie pomocy w zapłacie składek. Nie ma uzasadnienia, żeby FGŚP przekazywał pieniądze na ten cel pracodawcy, a ten wpłacał je do ZUS. Na podstawie standardowej deklaracji płatnika składek rozliczenie powinno następować bezpośrednio między organami publicznymi.

Doceniamy, że oprócz pomocy dla pracodawców w wypłacie wynagrodzeń i opłacaniu składek, rząd dostrzegł również samozatrudnionych i zleceniodawców. To ważne, aby utrzymać na rynku pracy jak najwięcej elastycznych form zatrudnienia. Będą one niezwykle potrzebne, gdyby kryzys się pogłębiał, ale również wówczas, kiedy stan bezpośredniego zagrożenia minie, a gospodarka będzie musiała wrócić na ścieżkę wzrostu.

W tym kontekście wskazujemy, że kwota pożyczki dla mikroprzedsiębiorców jest o wiele za niska, a okres spłaty zbyt krótki. Powinna być wprowadzona, co najmniej 6. miesięczna prolongata spłaty. To ważne, bo Tarcza równocześnie mocno ingeruje w pozabankowy sektor pożyczkowy, co może skutkować problemami w pozyskaniu finansowania.

Zwracamy uwagę na fakt, że część przedsiębiorców może mieć problem ze spełnieniem warunków otrzymania pomocy. Dla części z nich marzec formalnie nie oznacza obniżki przychodów (wystawili faktury, memoriałowo osiągnęli przychód, ale faktury nie zostaną zapłacone; w praktyce przedsiębiorca nie ma

gotówki na zobowiązania podatkowe w PIT/CIT i VAT i płacowe). Sugerujemy rozważenie dodania kolejnego opcjonalnego warunku – procentowy spadek wartości opłaconych w terminie faktur.

Ważne, że rząd przedłużył okres zasiłkowy, czyli de facto przejął ciężar wypłaty świadczeń pracownikom. Pozwoli to pracodawcom lepiej zarządzać dostępnymi środkami.

Docelowo, kiedy minie bezpośrednie zagrożenie, proponujemy zawieszenie przepisów o zakazie handlu w niedzielę do końca 2020. W zamian proponujemy zmiany w Kodeksie pracy gwarantujące pracownikom, co najmniej 2 wolne niedziele. To odciąży pracowników i uruchomi popyt na pracę dorywczą w weekendy, dla osób, które pracę utracą. W szczególności powinno to objąć sklepy spożywcze.

Ważne jest, że rząd zauważył problemy pracujących i przebywających w Polsce cudzoziemców i zmodyfikował przepisy dotyczące wiz i pozwoleń na pobyt.

Z niepokojem jednak obserwujemy przywiązanie rządu do pomysłu regulowania cen na praktycznie każdy możliwy towar. W opinii KIG artykuły mające wpływ na koszty utrzymania gospodarstw domowych powinny być wyjęte spod regulacji. Mamy dobrze funkcjonujący rynek, który nie odnotowuje braku towarów, a regulacja cen może nim zachwiać i wywołać niepotrzebną panikę.

Również regulację czynszów uważamy za konieczną do poprawy. Obecne regulacje tworzą bardzo duże ryzyko finansowe dla właścicieli średniej wielkości obiektów handlowych. Większość z nich została wybudowana na kredyt, który jest obecnie spłacany. Generuje też duże koszty stałe (ogrzewanie, ochrona, ubezpieczenie). Tam, gdzie państwo zakazało prowadzenia działalności gospodarczej, powinno wypłacić przedsiębiorcom odszkodowanie.

Kwestią do szybkiej poprawy jest również przesunięcie terminów składania sprawozdań finansowych dla wszystkich podatników CIT. W opinii Krajowej Izby Gospodarczej przewidywane obecnie dla Tarczy 70 mld złotych środków budżetowych okaże się dalece niewystarczające dla utrzymania ciągłości działania gospodarki, w tym jej płynności nawet w połączeniu ze środkami wyasygnowanymi do dyspozycji przedsiębiorstw przez sektor bankowy.

Utrzymanie ciągłości działania jest konieczne, aby gospodarka nie poniosła zdecydowanie większych strat, związanych z masowymi redukcjami pracowników. Masowe redukcje to również utrata szansy na szybkie podźwignięcie się po przewyciężeniu kryzysu zdrowotnego i społecznego. Przykłady działania zastosowane w innych krajach wskazują, że zaraz po przewyciężeniu trudności pojawi się wyścig o dominację, który wygrają ci, którzy już teraz do niego się mocno szykują.

Ze względu na trudne do przewidzenia skutki funkcjonowania Tarczy, zwłaszcza w zakresie skuteczności jej wdrożenia – proponujemy po upływie jednego miesiąca od jej wdrożenia – przeprowadzenie podstawowej ewaluacji i wprowadzić niezbędnych korekt.

Zwracamy również uwagę na konieczność wprowadzenia zmian w prawie gospodarczym, w szczególności w zakresie przepisów prawa upadłościowego. Z jednej strony należałoby przepisy postępowań bardzo uprościć, z drugiej odsunąć do zakończenia kryzysu możliwość występowania o upadłość przez wierzycieli.

Krajowa Izba Gospodarcza zwraca się do administracji publicznej o systematyczne konsultowanie z organizacjami przedsiębiorców i pracodawców wszelkich rozwiązań dotyczących funkcjonowania gospodarki.